

Opiskeluhoolto (OPS luvut 7.1, 8.1, 8.2 ja 8.4)

Sisällysluettelo:

Vahannan koulun opiskeluhooltosuunnitelma.....	1
Hyvän ja turvallisen koulupäivän luominen ja yhteistyön järjestäminen.....	2
Suunnitelma oppilaan suojaamiseksi kiusaamiselta, häirinnältä ja väkivallalta.....	4
Kasvatuskeskustelut sekä kurinpidollisten keinojen käyttö.....	7

Vahannan koulun opiskeluhooltosuunnitelma 2020-21

Ylöjärvellä oppilashuoltosuunnitelma kirjataan Wilman lukuvuosisuunnitelmaan. Lukuvuoden aikana toimintakertomukseen kirjataan lain edellyttämät suunnitelmat ja ohjeistukset. Näin kokonaisuus valmistuu ja tarkentuu lukuvuoden kuluessa.

Oppilashuoltoryhmä suunnittelee, toteuttaa ja arvioi toimia, jotka edistävät oppilaiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vuorovaikutusta, osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä.

Kouluterveydenhoitaja on tavattavissa keskiviikkoisin ja joka toinen viikko torstaisin. Kuraattoripalveluita on käytössä tarpeen mukaan keskimäärin yhtenä päivänä viikossa keskiviikkoisin. Koulupsykologi tarjoaa tutkimus- ja tukipalveluita. Psykologi on koululla pääsääntöisesti maanantaisin ja tiistaisin. Rehtori toimii yhteisöllisten opiskeluhooltoryhmien koollekutsujana lähettäen osallistujille Wilma-viestin. Rehtori laatii esityslistat, kirjaa muistiot ja johtaa kokousta. Rehtori myös vastaa päätösten teosta, kuka tekee, milloin ja mitä. Rehtori myös vastaa seurannan järjestämisestä: kenelle se kuuluu. Rehtori merkitsee kokousten ajankohdat vuosisuunnitelmaan ja vetää arviointia.

Oppilashuoltoryhmämme kokoontuu

1) laajennetusti kerran lukuvuodessa. Alueemme laajennettuun oppilashuoltoryhmään kuuluvat Takamaan, Mutalan ja Vahannan koulut. Kokoontuu kevätlukukaudella aiheena työrauha. Laajennettuun ryhmään osallistuvat rehtori, erityisopettaja, koulunkäynninohjaaja, huoltaja (vanh.toimikunnan pj), kouluterveydenhoitaja, koulupsykologi, koulukuraattori, mahdollisesti koululääkäri sekä aiheesta riippuen oppilaskunnan edustaja ja verkoston edustaja esim. poliisi ja ip-koordinaattori sekä penen ja nuorisotyön edustaja.

2) yhteisöllinen ohr koulukohtaisesti Suunnittelukokous 11.8. Yhteisölliset oh-kokoukset: 7.10. yhteistunti aiheena Positiivinen ped., vahvuusanasto, 30.9. Luokkakohtaiset huolet, 3.2. Yhteistunti aiheena Ruutu aika ja itsensä turvaaminen somessa, 17.2. Luokkakohtaiset huolet, 14.4. eskarit ja 1.lk yhteistunti aiheena Yhdessä toiset huomioiden. Yhteistunneille osallistuvat koulun opetushenkilökunta, oppilaat ja mahdollisuuksien mukaan vanhempaintoimikunnan pj., terveydenhoitaja, kuraattori ja psykologi. Yhteisöllisen oh-työn arviointia ja suunnittelua ke12.5. klo 8.15-9. Kirjaaja rehtori.

3) luokkakohtaisesti vuosikellon mukaisesti 30.9. ja 17.2. ryhmää koskevat huolen aiheet. Osallistujat luokanopettaja, erityisopettaja, rehtori, ohjaaja ja kuraattori. Kirjaaja rehtori.

4) yksilökohtaisten huolien tiimoilta. Muistio kirjataan Wilmaan. Kirjaaja yleensä luokanopettaja tai erityisopettaja.

5) Pedagogiset asiakirjat käsitellään 20.10. Tukikohdassa klo 8. Länä (luokanopettaja), erityisopettajat, (ohjaaja) ja rehtori. Päivitykset tehdään opettajien toimesta siihen mennessä. 11.5.klo 8 pedagogisen asioiden ohr: tuen tarpeen arviointi seuraavaa lukuvuotta ajatellen.

Ohr-suunnitelma käydään läpi 20.8. ys:ssä, rehtori esittelee asian ja erityisopettaja täydentää. Tarpeen mukaan asia käydään läpi uudelleen suunnitelman muuttuessa. Huoltajille on tiedotettu prosessista lukuvuosiedotteessa ja lyhyesti vanhempainilloissa ja tutustumistapaamisissa. Tarvittaessa yksittäisiä huoltajia ohjataan ottamaan yhteyttä oppilashuollon työntekijöihin. Kuraattori ja terveydenhoitaja vierailevat yhteistunnilla ja luokissa kertomassa palveluista. Opiskeluhooltotyön arviointiin osallistuvat työntekijöiden lisäksi myös huoltajat vastatessaan koulun arviointikyselyyn keväällä.

Yksilökohtaisen opiskelijahuollon järjestäminen

Monialainen asiantuntijaryhmä kootaan tapauskohtaisesti yksittäisen oppilaan tuen tarpeen selvittämiseksi ja oppilashuollon palvelujen järjestämiseksi. Ryhmän kokooa se opetushenkilöstön tai oppilashuollon edustaja, jolle asia työtehtävien perusteella kuuluu.

Yksilökohtainen oppilashuolto on vapaaehtoista.

Vireille laittaja keskustelee oppilaan ja huoltajan kanssa huolesta ja ehdottaa oh-ryhmän koolle kutsumista. Kutsun yhteydessä huoltajalta pyydetään suostumus Wilma-viestillä. Jos huoltaja tai oppilas kieltää oh-käsittelyn, opettaja kirjaa Wilmaan ehdottaneensa oh-käsittelyä huolestaan ja huoltajan kieltäytyneen käsittelystä. Kirjaus Wilmaan.

Vastuuhenkilö kutsuu ryhmään ne henkilöt, keille on annettu lupa. Tavoitteena saada ryhmä kokoon seitsemäntenä työpäivänä. Ryhmä kokoontuu koulun Tukikohdassa pääsääntöisesti virka-aikana. Ryhmän jäsenillä on oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeellisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta. Palaverissa vastuuhenkilö kirjaa asiat Wilman Monialainen asiantuntijaryhmä-muistioon. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet.

HYVÄN JA TURVALLISEN KOULUPÄIVÄN LUOMINEN JA YHTEISTYÖN JÄRJESTÄMINEN

Yhteinen vastuu turvallisesta koulupäivästä

Turvallisuutta edistämme painottamalla **ennaltaehkäisevää toimintaa ja varhaista puuttumista**. Ennaltaehkäisevää toimintaa ovat yhteisöllisyyttä ja avoimuutta lisäävät Yhteispeli-käytännöt sekä kodin ja koulun välinen avoin ja luottamuksellinen yhteistyö. Koulutamme henkilökuntaa ja oppilaita vertaissovitteluun, noudatamme koulun Kiusastop -käytäntöjä ja käymme läpi koulun järjestyssäännöt yhdessä oppilaiden kanssa yhteistunnilla syys- ja kevätlukukauden alussa. Oppilaskunta osallistuu järjestyssääntöjen, luokkasääntöjen ja sopusuunnitelman päivittämiseen. Kehitysryhmässä ja henkilökunnan kokouksissa vahvistamme jatkuvasti sääntöjen yhdenmukaista tulkintaa.

Koulun turvallisuussuunnitelma päivitetään syksyisin. Päivityksestä ja läpikäynnistä vastaavat rehtori ja vararehtori.

Haverit ja läheltä piti -tilanteet sekä niiden aiheuttamat toimenpiteet kirjataan säännöllisesti ylös. **Turvallisuuskalenterin** avulla seurataan läheltä piti -tilanteita syys-, marras-, tammi- ja maaliskuussa.

Henkilökunnan ja oppilaskunnan hallituksen (OK-ryhmän) **turvallisuuskävely** toteutetaan syksyisin. Näin kartoitetaan kouluympäristön vaaranpaikkoja ja -tilanteita sekä arvioidaan riskejä, kirjataan ne ja huolehditaan korjauksista. Vanhemmat on sitoutettu koulun Kypäräpakko vai pyöräilylakko -kampanjaan. Koulutulokkaiden vanhemmille tiedotetaan aiheesta vanhempainillassa.

Vertaissovittelua käytetään riitatilanteiden ratkaisuun. Sisäistä koulutusta annetaan toiminnasta vastaavalle opetushenkilökunnalle ja vertaissovittelijoille.

4.lk oppilaat vastaavat keväällä ja 5.luokan syksyllä **Hyvinvointiprofiili**-kyselyyn. Sen tuloksista nostetaan aiheita OK-ryhmän käsittelyyn ja asetetaan kehittämistavoitteet seuraavalle lukuvuodelle.

Koulutulokkaat saavat **koulukummit** 4.luokkalaisista. Kummit huolehtivat omista kummioppilaistaan nivelvaiheessa ja tekevät yhteistyötä kaksi seuraavaa lukuvuotta.

Koulun toimintaa **arvioidaan** keväisin Ruusut ja risut -kyselyin, kehityskeskusteluissa ja henkilökunnan kokouksissa.

Koulussamme edistetään **oppilaskunnan aktiivista toimintaa**. Oppilaat pääsevät vaikuttamaan koulun arkeen sekä Ok-ryhmän eli oppilaskunnan hallituksen kautta että luokkien asioista sopimisessa. Oppilaat ja oppilasraati ovat tärkeimpiä toimijoita Vihreä Lippu -toiminnassa. Yksittäinen oppilas pääsee vaikuttamaan esim. opettajan kanssa käydyn juttuokion kautta. Koulussamme vaalitaan perinteisiä oppilasvetoisia tapahtumia: Lava on vapaa, Professoripäivä, Kierrätystori, Harrastusmessut, Yrityskylä-vierailut, Ruusunjuhlan valmistelu, luokkaretkien ja leirikoulujen valmistelu.

Yhteistyö koulun sisällä

Koulussamme yhteistyö on avointa ja säännöllistä. Yhteistyölle on luotu toimivat rakenteet ja kokoontumisajat sovitaan lukuvuoden alkaessa. Jokaviikkoisissa henkilökunnan kokouksissa, opetushenkilökunnan kokouksissa, luokkatuokioissa, ohr-kokouksissa ja luokkatasojen moniammatillisissa tiimeissä arvioidaan, suunnitellaan ja kehitetään koulun toimintakulttuuria ja yksittäisten työntekijöiden työskentelyä. Yhteistunneilla myös oppilaat osallistetaan yhteistyöhön.

Yhteistyö koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa

Siirtymäkäytännöt esiopetuksesta kouluun toteutetaan Yhteispeli -materiaalin mukaisesti: siirtymäkäytäntöjen suunnittelupalaveri, opettajavierailut, tiedonsiirto, kouluuntutustumispäivä, koulutulokkaiden vanhempainilta, syksyn aloitus, 1.lk vanhempainilta, tutustumistapaamiset ja yhteiset pajapäivät sovitaan päiväkodin henkilöstön kanssa lukuvuoden alkaessa.

Alakoulusta yläkouluun –yhteistyötä tehdään lukuvuoden aikana: koulukuraattori tapaa kaikki 6.luokat. Erytisopettajat tapaavat 6.luokkien luokanopettajat syyslukukauden aikana. 6.-luokkalaisten tutustuvat Moision kouluun toukokuussa, toukokuun alussa ja 6.-luokkalaisten vanhempainilta on toukokuun aikana. Luokanopettajat auttavat oppilaantuntemuksensa avulla 7. luokan luokkasijoitusten teossa. Maaliskuussa 6.luokkien luokanopettajat kutsutaan Moision koululle ohr-ryhmän kanssa tarkistamaan tulevien 7.luokkien luokkajaosta.

Laajennetuissa oppilashuoltoryhmissä tehdään moniammatillista yhteistyötä oppilaiden ja koulun henkilökunnan hyvinvoinnin hyväksi. Yhteistyötä tehdään turvallisuuteen liittyvissä asioissa myös poliisin ja palokunnan kanssa.

Seurakunnan kanssa tehtävää yhteistyötä suunnitellaan lukuvuoden alussa ja kuluessa palaverissa, joissa on koulun edustaja mukana.

Vahannan nuorisoseuran, Lepeka- ja Antaverkka-Petäjän kyläyhdistysten kanssa tehdään yhteistyötä tapahtumien ja lähiympäristön kehittämisen merkeissä.

Kodin ja koulun yhteistyö

Monipuolinen, aktiivinen ja avoin yhteistyö kodin ja koulun välillä on koulussamme tärkeää.

Sähköisen **Wilma**- ohjelman avulla huoltajat voivat lähettää viestejä opettajille ja lukea opettajien lähettämiä viestejä sekä ilmoittaa oppilaan poissaolosta. Wilmasta voi seurata myös oppilaan saamia tukitoimia. Wilmassa tiedotetaan myös koko koulua koskevista tapahtumista ja asioista.

Opettajat tiedottavat luokalleen lukuvuoden alkaessa ja kuluessa kuukausittain mm. oppilaan työjärjestyksestä, jaksotuksesta, opintoretkestä, liikunnan jaksosuunnitelmasta, opintojen etenemisestä, kokeista, luokan vanhempainilloista ja arviointikeskusteluista.

Kullakin luokalla on **yhteinen vanhempainilta** lukuvuoden alkaessa ja myöhemmin tarpeen mukaan. Ajankohdat ilmoitetaan Wilmassa tai tiedotteissa. **Tutustumistapaamisia ja arviointikeskusteluja** järjestetään lukuvuoden kuluessa. Vanhemmat voivat osallistua arviointiin ja saada tietoa lukuvuoden aikana tapahtuvasta arvioinnista vähintään kerran lukuvuodessa pidettävissä arviointikeskusteluissa. Keskeiset kokeet ja muu arvioitava materiaali lähetetään näytettäväksi kotiin.

Koulukuljetusjärjestelyistä tiedotetaan tulevien ekaluokkalaisten vanhemmille tutustumispäivän yhteydessä ja lukuvuoden alkaessa.

Avointen ovien päivä on Ruusunjuhlan aikaan toukokuussa.

Koulun vanhempaintoimikunta kokoontuu 4-5 kertaa lukuvuoden aikana. Kokouksessa on läsnä rehtori. Rehtori ja vanhempaintoimikunnan vetäjä kokoontuvat keväällä suunnittelemaan seuraavan lukuvuoden toimintaa. Perinteisiä yhteisiä tapahtumia ovat: Kyläkierrros Kodin ja koulun -päivänä, Talviurheilupäivä, Ruusun –juhlan valmistelut sekä muut koulun juhlat tai tapahtumat. Yhteispelihankkeen tiimoilta on käynnissä luokkien perheiden yhteistä toimintaa. Vanhempaintoimikunnan puheenjohtaja kutsutaan laajennettuihin ohr-kokouksiin. Linkki toimikunnan sivuille löytyy koulun kotisivulta.

SUUNNITELMA OPPILAAN SUOJAAMISEKSI KIUSAAMISELTA, HÄIRINNÄLTÄ JA VÄKIVALLALTA

Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäiseminen ja siihen puuttuminen

Jokaisella on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Koulun tasolla

Koulussamme pidetään huolta yhteisöllisyydestä vaalimalla avointa ja luottamuksellista ilmapiiriä oppilaiden, henkilökunnan ja huoltajien välillä. Ongelmiin puututaan matalan kynnyksen periaatteella ja ongelmat käsitellään nopeasti. Havainnointi ja avoimuus havaintojen käsittelyssä ovat tärkeitä. Aikuiset ovat toiminnallaan esimerkkejä. Hyvästä yhteishengestä pidetään huolta. Jokainen ammattikunta omalta osaltaan huolehtii, että koulumme yhteisönä olisi mahdollisimman toimiva ja hyvinvoiva.

Koulun säännöt ovat selkeät ja niitä tulkitaan samalla tavalla. Säännöt tarkistetaan ja päivitetään OK-ryhmässä ja henkilökunnan kokouksessa lukuvuoden alussa. Säännöt kerrataan OK-ryhmävetoisesti yhteistunnilla lukukauden alussa. Oppilaat osallistuvat lukuvuoden alussa myös oman luokan säännöistä sopimiseen. Säännöt ovat esillä koulun ilmoitustaululla. Säännöistä tiedotetaan myös koteja lukuvuosiedotteessa syyslukukauden alussa.

Yhteistunneilla käydään läpi myös muita yhdessä sovittuja käyttäytymissääntöjä esim. some-käyttäytymiseen tai vuorovaikutustaitoihin liittyen.

OK-ryhmän slogan: Eiks me olla sovittu, että noin ei tehdä/sanota?

Välituntivalvonnat hoidetaan syksyllä laaditun vuorolistan mukaisesti. Välitunteja valvoo kerrallaan yksi opettaja ja yksi ohjaaja.

Vertaissovittelulla ratkaistaan oppilaiden välisiä ristiriitoja koulun arjessa. Verso-oppilaat ja ohjaavat opettajat valitaan ja koulutetaan vuosittain.

Kurinpitokeinot ovat käytössä tarvittaessa.

1. Opettaja tai rehtorin pitämä puhuttelu
2. Opettajan tai rehtorin pitämä kasvatuskeskustelu POL§35a mukaisesti, max. 2 h, kirjataan Wilmaan. Ilmoitetaan huoltajille Wilman kautta tai tarvittaessa puhelimitse. Huoltajille varataan mahdollisuus osallistua, jos katsotaan tarpeelliseksi.
3. Jälki-istunto POL §36 mukaisesti, max. 2 h, kirjataan Wilmaan ja ilmoitetaan huoltajille Wilman kautta.
4. Rehtorin antama kirjallinen varoitus. Ennen kirjallisen varoituksen antamista on järjestetty useita keskustelutilaisuuksia vanhempien kanssa ja käytetty erilaisia tukitoimenpiteitä.
5. Rehtorin päätöksellä oppilaan poistaminen koulusta loppupäivän ajaksi POL §36b mukaisesti.

Tärkeää on myös onnistumisten huomiointi. Välitön positiivinen palaute kannustaa yrittämään parhaansa jatkossakin.

Henkilökuntaa ja oppilaita koulutetaan turvallisuusasioissa tarpeen mukaan esim. vertaissovitteluun, Yhteispeli -työtapojen käyttöön, some-käyttäytymiseen, turvallisuuskävelyihin ja ensiaputaitoihin. Koulutuksista saatu tieto jaetaan muille.

Ryhmän tasolla

Arjessa on säännöllisessä käytössä työtapoja, jotka edistävät tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimista. Sosiaalisia taitoja opiskellaan systemaattisesti (Yhteispeli). Ryhmille opetetaan konkreettisesti, miten työskennellään erilaisten ihmisten kanssa. Pari- ja ryhmätöitä tehdään vaihtelevilla kokoonpanoilla. Ristiriitatilanteita opetellaan ratkaisemaan myös oppilasvoimin.

Luokkahengen ja ilmapiirin luomiseen kiinnitetään erityistä huomiota erityisesti nivelvaiheessa. Koulutulokkaisiin tutustutaan jo eskarivuonna järjestämällä yhteistä

toimintaa ja pitämällä tiedonsiirtopalaverit. Luokissa opettaja toimii omalla esimerkillään yhtenä hengen luoja. Lisäksi suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa luokan yhteistä tekemistä ja asetetaan päämääriä, joita tavoitellaan. Hyvinvointiprofiilit tehdään 4.lk keväällä ja 5.lk syksyllä. Luokissa tehdään kerran vuodessa **sosiogrammit**, jotka käsitellään yhteisöllisessä oh-ryhmässä. Samoin toteutetaan myös pienimuotoisia esim.kiusaamiseen liittyviä kyselyjä.

Osa tiimien ajasta sekä opetushenkilökunnan luokkatuokioista käytetään luokan tunne- ja vuorovaikutusasioiden pohdintaan (huoltamo).

Terveystoiminta tekee hyvinvointikyselyt 1., 3. ja 5. luokilla.

Kuraattori on tarvittaessa vahvasti tukena ryhmäytymisessä, luokkatyöskentelyssä ja kiusaamisasioiden selvittelyssä.

Psykologi on tukena tarvittaessa ryhmän pulmatilanteissa.

Kiusaamisasian selvittely moniammatillisena yhteistyönä:

Koettu tai havaittu kiusaaminen

1. Ensivaiheen selvittely, huolen havainnut

Ensivaiheen selvittelyn (kuka, mitä ja kenelle) sekä yhteydenotot muihin oleellisiin tahoihin (lo. tai lv./ro.) tekee kiusaamisen havainnut tai se opettaja, jolle kiusaamisesta kerrotaan. Huolen havainnut siis keskustelelee oppilaan/oppilaiden kanssa ja sopii jatkotoimista. Jos oppilas/oppilaat kertovat kiusaamisesta oppilashuollon työntekijöille (esim. kuraattori) kuraattori selvittää, mistä on kysymys ja sopii ryhmästä vastaavan opettajan kanssa siitä, miten esim. luokkatason selvittelyssä edetään. Kuitenkin niin, että ryhmästä vastaava opettaja on aina ensisijainen asiaan perehtyvä.

2. Jatkoselvittely ja seuranta: ryhmästä vastaava opettaja

Jos asia ei selviä ensivaiheen selvittelyllä, siirtyy asian jatkoselvittely tai mahdolliset seurantakeskustelut lo:lle tai lv/ro:lle, joka ottaa joka tapauksessa yhteyttä huoltajaan. Tarvittaessa opettajat tekevät yhteistyötä yli luokkarajojen.

3. Konsultaatio

Jos opettajan/opettajien tekemät väliintulot ja seuranta eivät auta, on mahdollista konsultoida oppilashuoltohenkilöstöä (koulukuraattoria tai koulupsykologia) tilanteen jatkotoimenpiteiden osalta.

4. Koulun sosiaalityöntekijän (kuraattorin) rooli kiusaamistilanteiden hoidossa: palveluohjaus, interventiot ja yhteistyö

Kuraattori suorittaa tilannearvion ja antaa palveluohjausta. Kuraattori voi tehdä itse intervention kiusaamisasiaan liittyen luokka/yksilötasolla. Interventio voi tapahtua myös niin, että kuraattori tekee yhteistyötä esim. nuorisopalveluiden tai ryhmästä vastaavan opettajan kanssa.

5. Ryhmästä vastaava opettaja: jälkiseuranta luokassa ja oppilaan huomiointi sekä huoltajayhteistyö

Jälkiseuranta luokassa, yleisellä tasolla.
Jälkiseuranta yksilötasolla, mahdolliset kahdenkeskiset keskustelut oppilaan ja mahdollisesti myös huoltajan kanssa.

Yksilön tasolla

Oppilaiden, henkilökunnan ja kotien välillä vaalitaan luottamusta. Näin uskalletaan ottaa vaikeatkin asiat puheeksi. Henkilökunta on arjessa kiinnostunut oppilaiden asioista: Miten sinulla nyt menee? Mikä on hätänä? Tavoitteena on matalan kynnyksen tarttuminen oppilaan huoliin.

Oppilaan ja opettajan välisissä juttutuokioissa, arviointikeskusteluissa, luokkapiirissä, vapaamuotoisissa hetkissä, välitunneilla ja esim. retkillä kuunnellaan lasta ja annetaan tarvittaessa aikaa. Keskustellaan havainnoista tarvittaessa oppilaan, opettajan ja huoltajien kanssa.

Tarvittaessa järjestetään myös tukikeskusteluja oppilaan ja opetushenkilökunnan jäsenen kanssa useamman kerran jaksossa.

Vuorovaikutustaitoja harjoitellaan myös yksilötasolla. Ongelmatilanteet konkretisoidaan ja harjoitellaan syys-seuraussuhteita. Annetaan välitöntä palautetta ja yksilöllistä tukea, palkitaan, seurataan edistymistä ja annetaan tarvittaessa päivittäin palautetta myös huoltajille esim. käytösasioissa.

Tarvittaessa käytetään oppilashuollon palveluita. Luokanopettaja tai joku oppilashuollon henkilöstöstä ohjaa oppilaan asian ohr-ryhmään, kokoaa ryhmän, huolehtii seurannasta yhdessä ohjaajan kanssa ja tiedottaa asioista kotiin sovitusti.

Psykologi tekee yksilöllisillä tukikäynneillä mielialaseuloja tarvittaessa. Psykologi vetää tarkkaavaisuusvaikeuksisille lapsille tarkoitettua ryhmää 2 kertaa lukuvuodessa.

Kuraattori tekee mielialakyselyt yksilökäyntien yhteydessä tarvittaessa.

Terveystenhoitajan tarkastuksissa ilmenneitä ongelmia käsitellään tarvittaessa yksilökohtaisessa ohr-tapaamisessa. Oppilashuoltohenkilöstön on oltava helposti lähestyttävä, osa koulun arkea. Tuttuna on helppo ottaa yhteyttä puolin ja toisin.

Yhteistyö tarvittavien viranomaisten kanssa

Sosiaali- ja poliisiviranomaisten kanssa tehdään yhteistyötä tarvittaessa, jos huoli herää. Lastensuojeluilmoituksen tai rikosilmoituksen tekee työntekijä (lo, er, kur, ter, psy), jolla huoli herää. Konsultointimahdollisuus kuraattorille.

Suunnitelmaan perehdyttäminen ja siitä tiedottaminen henkilöstölle, oppilaille, huoltajille ja yhteistyötahoille

Opetushenkilöstö perehtyy suunnitelmaan YT-kokouksissa, oppilashuoltohenkilöstö taas koulukohtaisissa yhteisöllisissä palavereissa. Lisäksi asioita käydään tarvittaessa läpi tiimeissä.

Oppilaille suunnitelman asioista tiedotetaan yhteistunneilla ja luokanopettajan toimesta omassa luokassa. Vanhemmat saavat tietoa vanhempainilloissa ja -tapaamisissa sekä koulun kotisivuilta.

Suunnitelman päivittäminen, seuranta ja arviointi

Suunnitelma käydään läpi opetushenkilökunnan kanssa vuosittain, sen toimivuutta arvioidaan ja tehdään muutoksia tarvittaessa. Oppilashuoltohenkilöstö päivittää suunnitelmaa yhteistyössä muun henkilökunnan kanssa oppilashuollon palveluiden osalta.

Yhteistyö huoltajien kanssa

Kotien kanssa tehdään ennaltaehkäisevää työtä. Luodaan luottamukselliset suhteet vanhempiin tutustumistapaamisten, vanhempain- ja arviointivarttien myötä. Tavoitteena on sujuva ja avoin yhteistyö. Tavoitteena on lapsen hyvinvointi ja etu. Pidetään huolta, että yhteistyö on toimivaa kaikilla tasoilla.

- Vanhempien "tutustuttaminen" toisiinsa vanh.illoissa
- Vanhempien kannustaminen keskustelemaan
  - a. keskenään, muiden vanhempien kanssa
  - b. lapsen kanssa
- Vanhemmille toistensa yhteystiedot

Yhteydenpidon pääkanavana toimii Wilma. Poissaoloja seurataan reaaliaikaisena. Selvitykset riidoista, tieto käytöksestä ja annetun tuen merkinnät ovat myös luettavissa Wilmassa.

Vanhempia myös vastuutetaan asioiden käsittelyyn oman lapsen kanssa.

Opettaja tai rehtori ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta eri osapuolten koteihin joko Wilman kautta tai puhelimitse.

Koulun säännöt ja kurinpitomenettelyt ovat luettavissa koulun kotisivuilta lukuvuosisuunnitelmasta.

Oppilashuoltohenkilöstö tekee huoltajien kanssa yhteistyötä aina, kun lapsi on asiakkaana. Tarvittaessa ohjataan perhe avuntarpeessaan eteenpäin esim. perheneuvolan tai Taysin asiakkaaksi. Laajoissa terveystarkastuksissa myös vanhemmat ovat paikalla.

KASVATUSKESKUSTELUT SEKÄ KURINPIDOLLISTEN KEINOJEN KÄYTTÖ

Kasvatuskeskustelu pidetään, jos oppilas häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestyssääntöjä, harjoittaa tahallista ilkivaltaa tai käyttäytyy sopimattomasti muita kohtaan esimerkiksi kiusaamalla.

Kasvatuskeskustelun määrää ja pitää joko opettaja tai rehtori mahdollisimman pian tapahtuman jälkeen. Kasvatuskeskustelu kirjataan Wilman välilehdelle ja siitä ilmoitetaan oppilaan huoltajille joko Wilman pikaviestillä tai tarpeen mukaan puhelimitse samantien.

Kasvatuskeskustelussa selvitetään teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa ja sovitaan teon mahdollisesta sovittamisesta sekä keinoista käyttäytymisen parantamiseksi.

Kasvatuskeskustelu voi kestää enintään kaksi tuntia.

Toimenpiteet yksittäisessä kiusaamistapauksessa

Verso

Opettaja tai rehtori ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta kiusaamisesta sekä kiusaajan että kiusatun huoltajille. Koululla ei ole toimivaltaa määrätä rangaistuksia koulumatkoilla sattuneista tapauksista.

Kurinpitotoimet kiusaamis- ja väkivaltatilanteissa POL §36

Rehtorilla tai koulun opettajalla on **oikeus ottaa haltuunsa** kielletty esine tai sellainen aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista. Jos oppilas ei anna kyseistä esinettä tai ainetta, opettajalla tai rehtorilla on oikeus käyttää välttämättömiä voimakeinoja. Esine tulee luovuttaa oppilaalle oppitunnin tai koulupäivän päätyttyä. Esineen haltuunotto kirjataan ja siitä ilmoitetaan aina huoltajalle Wilman kautta tai puhelimitse.

Rehtorilla tai opettajalla on **oikeus tarkastaa oppilaan tavarat** ja päällisin puolin hänen vaatteensa, jos epäillään ja on ilmeistä, että oppilaalla on hallussaan ympäristön turvallisuutta vaarantavia aineita tai esineitä ja oppilas kieltäytyy niitä luovuttamasta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä kaksi aikuista, tarkastajan on hyvä olla samaa sukupuolta ja toisen oppilas voi valita, mikäli mahdollista. Oppilaalle ilmoitetaan tarkastuksen syy ennen tarkastusta. Tarkastaminen kirjataan ja siitä ilmoitetaan huoltajille Wilman kautta tai puhelimitse.

Oppilaan poistaminen luokasta kirjataan. Jos poistettava oppilas tekee vastarintaa, on opettajalla oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, jotka voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarvio huomioon ottaen. Tilanteessa kannattaa olla mahdollisuuksien mukaan kaksi aikuista.

Jälki-istunto määrätään koulun sääntöjen selkeästä rikkomisesta esim. lumipallojen ja kivien heittäminen, väkivalta, vilppi tai varkaus. Jälki-istunto järjestetään oppilaan koulupäivän ulkopuolella korkeintaan kahden tunnin ajan. Oppilasta kuullaan, rangaistuksen syy yksilöidään oppilaalle, rangaistus kirjataan Wilman välilehdelle ja tieto jälki-istunnosta lähetetään huoltajille ennen jälki-istuntoa. Jälki-istunnossa voidaan teettää kasvatusta tukevia tehtäviä ja harjoituksia.

Rehtorilla on oikeus **poistaa oppilas koulusta loppupäivän ajaksi**, jos oppilas käyttäytyy väkivaltaisesti ja on vaaraksi itselleen tai muille. Ennen toimenpidettä rehtori soittaa oppilaan huoltajille ja pyytää hakemaan lapsen koulusta.

Rehtori voi antaa **kirjallisen varoituksen**. Toimenpiteeseen johtava teko yksilöidään, kuullaan oppilasta ja hankitaan muu tarpeellinen selvitys. Huoltajia kuullaan esim. puhelimitse tai pyytämällä huoltaja koululle. Rangaistus kirjataan Wilman välilehdelle. Kirjallinen varoitus annetaan, jos jälki-istunnoista huolimatta sääntöjä jätetään noudattamatta.

Tarvittaessa kurinpidollisissa menettelyissä tehdään **yhteistyötä** sosiaalitoimen, lastensuojelun tai poliisin kanssa esimerkiksi vakavissa väkivaltatapauksissa.

Tämän **suunnitelman asiat käydään läpi** lukuvuoden alussa lukuvuosisuunnitelman yhteydessä. Sisäistä koulutusta annetaan opetushenkilökunnan YT-ajalla. Tarvittaessa tehdään muutoksia yhdessä keskustellen. Muutokset annetaan tiedoksi myös oppilashuollon henkilöstölle. Huoltajille suunnitelmasta tiedotetaan vanhempainilloissa ja koulun lukuvuositiedotteessa.

Uudet työntekijät **perehdytetään** suunnitelmaan työsuhteen alkaessa rehtorin toimesta.

Yhteisöllisissä oppilashuollon kokouksissa **seurataan ja arvioidaan** vertaissovittelun, kurinpitotoimien ja kasvatustieteellisten toteutumista ja vaikuttavuutta. Arvioinnin perusteella tehdään muutoksia suunnitelmaan.